

Силабус дисципліни “Хірургія”

1. Загальна інформація	
Назва факультету	Стоматологічний
Освітня програма (галузь, спеціальність, рівень вищої освіти, форма навчання)	22 Охорона здоров'я, 221 Стоматологія, другий (магістерський) рівень вищої освіти, денна форма
Навчальний рік	2022-2023
Назва дисципліни, код (електронна адреса на сайті ЛНМУ імені Данила Галицького)	Хірургія, ОК 32 https://new.meduniv.lviv.ua/
Кафедра (назва, адреса, телефон, e-mail)	Кафедра хірургії № 1, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, № 2 і № 3 хірургічні та проктологічне відділення (основна клінічна база), Львів, вул. Некрасова, 4, тел.: 278-63-83, 278-62-96, 275-55-30. Військово-медичний клінічний центр Західного регіону, м. Львів, вул. Личаківська, 26. КНП «8-ма Комунальна міська клінічна лікарня», м. Львів, вул. Навроцького, 23. e-mail: kaf_surgery_1@meduniv.lviv.ua
Керівник кафедри (контактний e-mail)	Лукавецький Олексій Васильович, д.м.н., професор, тел. 291-72-31, e-mail: kaf_surgery_1@meduniv.lviv.ua
Рік навчання (рік, на якому реалізується вивчення дисципліни)	Четвертий рік навчання
Семестр (семестр, у якому реалізується вивчення дисципліни)	7-й семестр
Тип дисципліни/модулю (обов'язкова/ вибіркова)	Обов'язкова
Викладачі (імена, прізвища, наукові ступені і звання викладачів, які викладають дисципліну, контактний e-mail)	Баб'як Тарас Євгенович, к.м.н., доцент e-mail: taras_babyak@yahoo.com Дутка Яромир Романович, к.м.н., доцент e-mail: jaromug_d@i.ua Посівнич Михайло Миколайович, к.м.н., доцент email: mposivnych@yahoo.com Чукла Ростислав Орестович, к.м.н., асистент e-mail: rochukla@gmail.com Вацеба Роман Євгенович, к.м.н., асистент e-mail: vatseba@yahoo.com Гавриш Ярослав Ігорович, к.м.н., асистент e-mail: havryshy@yahoo.com Попик Петро Михайлович, к.м.н., асистент e-mail: p.m.poryk@gmail.com Федороф Володимир Юрійович, к.м.н., асистент e-mail: surgeon.fedorov@gmail.com

	Терлецький Олег Миронович, асистент e-mail: olegterletskiy@ukr.net Ліщук Богдан Федорович асистент e-mail: bogdan23lichuk@gmail.com
Erasmus так/ні (доступність дисципліни для студентів у рамках програми Erasmus+)	Ні
Особа, відповідальна за силабус (особа, якій слід надавати коментарі стосовно силабуса, контактний e-mail)	Лукавецький Олексій Васильович, д.м н., професор email: kaf_surgery_1@meduniv.lviv.ua
Кількість кредитів ECTS	3,0
Кількість годин (лекції/ практичні заняття/ самостійна робота студентів)	90
Мова навчання	українська
Інформація про консультації	згідно поточного графіка
Адреса, телефон та регламент роботи клінічної бази, бюро (у разі потреби)	Кафедра хірургії № 1, КНП ЛОР Львівська обласна клінічна лікарня, № 2 і № 3 хірургічні та проктологічне відділення (основна клінічна база), Львів, вул. Некрасова, 4, тел.: 278-63-83, 278-62-96, 275-55-30. Військово-медичний клінічний центр Західного регіону, м. Львів, вул. Личаківська, 26. КНП «8-ма Комунальна міська клінічна лікарня», м. Львів, вул. Навроцького, 23. e-mail: kaf_surgery_1@meduniv.lviv.ua

2. Коротка анотація до курсу

Навчальна дисципліна “Хірургія” надає можливість студентам стоматологічного факультету на 4-му році навчання опанувати знання, вміння та практичні навички, які надають можливість фахівцеві швидко та правильно зорієнтуватися в ситуаціях при наявності у пацієнтів гострої хірургічної патології та інших невідкладних станів, уникнути фатальних помилок або втрати часу та здійснити першочергові кроки, які врятують життя людині і/або стануть добрим підґрунтям для її успішного подальшого лікування у стаціонарі. Засвоєння дисципліни ґрунтується на знаннях, здобутих студентами в процесі вивчення анатомії, біології, фізіології, загальної хірургії та інших базових предметів. При опануванні дисципліни “Хірургія” раціональним є впровадження в навчальний процес сучасних світових напрацювань та стандартів з основних питань хірургії та невідкладної допомоги з широким використанням засобів комплексного практично-орієнтованого навчання. Програма навчальної дисципліни “Хірургія” складено у відповідності до вимог: Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інформацію»; нормативних актів Кабінету Міністрів України; наказів МОН та МОЗ України та іншого чинного законодавства, що регламентує організацію освітнього процесу та порядок підготовки фахівців у вищих медичних навчальних закладах МОЗ України, зокрема, Листа Державної установи “Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України” від 10.03.2017 №23-01-9/87; Листа МОЗ України від 26.07.2016 №23-01-9/268; Наказу Міністерства освіти і науки України від 16.10.2009 р., №943 “Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи”; Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. №266 “Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка

здобувачів вищої освіти”, Листа ДУ "Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України" від 12.01.2018 р., № 23-01-9/7; Наказ Ректора Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького “Про введення в дію навчального плану підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 Стоматологія”, № 881-з від 15.03.2022 року.

3. Мета і цілі курсу

1. Мета курсу – засвоєння теоретичних та практичних знань з етіології, патогенезу, типових клінічних проявів, методів діагностики, консервативного та оперативного лікування, реабілітації хірургічної патології у межах, відповідних програмі підготовки лікаря-стоматолога з урахуванням особливості його спеціальності.
2. Цілі навчання – оволодіння знаннями, вміннями та навичками для забезпечення адаптації студентів до хворих хірургічного профілю; вміння ставити діагноз, обирати відповідні лікувально-діагностичні маніпуляції, надавати невідкладну допомогу хворим з хірургічною патологією.
3. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:
  - інтегральні: здатність розв’язувати складні задачі та практичні проблеми у галузі професійної діяльності 22 “Охорона здоров’я”, що передбачає застосування певних теоретичних знань, вмінь, практичних навичок та методів відповідного професійного спрямування;
  - загальні: здатність застосовування знань у реальних ситуаціях; проведення досліджень на відповідному рівні; до адаптації та дій в нових ситуаціях, діяльності в автономному і командному режимах, оцінювання та забезпечення якості виконуваних робіт; спілкування державною мовою як усно, так письмово, до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; виявлення та вирішення проблем; прийняття обґрунтованих рішень, формування базових уявлень, що сприяють розвитку загальної культури й соціалізації особистості, етичних цінностей, важливих етапів вітчизняної історії, спроможності усвідомлення причинно-наслідкових зв’язків розвитку суспільства з використанням їх у професійній і соціальній діяльності на основі положень фундаментальних наук, а також діяльності у відповідності із основними безпечними та етичними принципами (мотивами).
  - спеціальні (фахові, предметні): розуміння основних принципів організації хірургічної допомоги населенню України; клініко-лабораторні та додаткові методи діагностики хірургічної патології організму; етіологія, патогенез, клініка, діагностика та методи лікування хірургічних захворювань (в межах навчальної програми); етіологічні, патогенетичні фактори, клінічні прояви та діагностику невідкладних станів; тактику надання екстреної хірургічної допомоги; організацію проведення лікувально-евакуаційних заходів; надання першої медичної допомоги при різних видах ушкоджень.

4. Пререквізити курсу

1. Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення дисципліни на основі проявів хірургічних захворювань, принципів правильної інтерпретації клінічної інформації отриманої при обстеженні хворого та основні принципи лікування пацієнтів з хірургічною патологією.
2. Міждисциплінарні зв’язки при вивченні навчальної дисципліни: нормальна і патологічна анатомія, нормальна та патологічна фізіологія, гістологія і фармакологія, пропедевтика внутрішніх хвороб, фармакологія.
3. Результати навчання: Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна: збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу; визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб’єктивних і об’єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи; встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу; організувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану, під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення; визначати тактику надання екстреної медичної допомоги,

використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу; виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.

Результати навчання для дисципліни: оволодіння основними принципами організації хірургічної допомоги населенню України, клініко-лабораторними та додатковими методами діагностики хірургічної патології організму; етіологія, патогенез, клініка, діагностика та методи лікування хірургічних захворювань (в межах навчальної програми); етіологічні, патогенетичні фактори, клінічні прояви та діагностику невідкладних станів; тактика надання екстреної хірургічної допомоги; організація проведення лікувально-евакуаційних заходів; проведення основних методів загального клінічного обстеження хворого (опитування, огляд, пальпація, аускультация), визначення обсягу додаткових досліджень і аналіз отриманих даних для встановлення попереднього діагнозу; виконання загальних лікарських маніпуляцій (перев'язки, ін'єкції, промивання шлунку, зупинка кровотечі, місцева анестезія тощо); надання необхідної допомоги при короткочасній втраті свідомості, колапсі, шоку, комі, алергічних реакціях, асфіксії, гострому животі, травмі, кровотечах, опіках, відмороженнях; асистенція при екстрених операціях; ведення медичної документації.

5. Програмні результати навчання

Список результатів навчання

Код результату навчання	Зміст результату навчання	Посилання на код матриці компетентностей
<i>Код створюється при заповненні силабусу (категорія: Зн-знання, Ум-уміння, К-компетентності, АВ – автономність та відповідальність)</i>	<i>Результати навчання визначають, що студент повинен знати, розуміти та вміти виконувати, після завершення вивчення дисципліни. Результати навчання впливають із заданих цілей навчання. Для захування дисципліни необхідно підтвердити досягнення кожного результату навчання.</i>	<i>Символ коду Програмного результату навчання у Стандарті вищої освіти</i>
Зн – 1, Ум – 1, К – 1, АВ – 1	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу.	ПРН 1
Зн – 2, Ум – 2, К – 2, АВ – 2	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.	ПРН 2
Зн – 3, Ум – 3, К – 3, АВ – 3	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу.	ПРН 3
Зн – 4, Ум – 4, К – 4, АВ – 4	Організовувати проведення лікувально-евакуаційних заходів серед населення, військовослужбовців, в умовах надзвичайної ситуації, у т.ч. воєнного стану,	ПРН 4

	під час розгорнутих етапів медичної евакуації, з урахуванням існуючої системи лікувально-евакуаційного забезпечення.			
Зн – 5, Ум – 5, К – 5, АВ – 5	Визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовуючи рекомендовані алгоритми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 5		
Зн – 6, Ум – 6, К – 6, АВ – 6	Виконувати маніпуляції надання екстреної медичної допомоги, використовуючи стандартні схеми, за будь-яких обставин на підставі діагнозу невідкладного стану в умовах обмеженого часу.	ПРН 6		
6. Формат і обсяг курсу				
Формат курсу (вказіть очний, або заочний)	Очний			
Вид занять	Кількість годин	Кількість груп		
лекції	8			
практичні	36	6		
семінари	-			
самостійні	46			
7. Тематика та зміст курсу				
Код виду занять	Тема	Зміст навчання	Код результату навчання	Викладач
Л-1	Гострий панкреатит.	Висвітлюється інформація про гострий панкреатит. Навчальні таблиці, презентації	К-1, К-3	Проф. М. П. Попик
Л-2	Перфоративна виразка шлунка та дванадцятипалої кишки. Гостра шлунково-кишкова кровотеча.	Висвітлюється інформація про перфоративну виразку шлунка та дванадцятипалої кишки і шлунково-кишкової кровотечі. Навчальні таблиці, презентації	К-1, К-2	Доц. Я. Р. Дутка
Л-3	Хірургічні захворювання органів грудної клітки.	Висвітлюється інформація про хірургічні захворювання органів грудної клітки. Навчальні таблиці, презентації	К-1, К-2	Проф. Ю. І. Мазур
Л-4	Хірургічна травма. Травматична хвороба. Політравма та окремі види ушкоджень.	Висвітлюється інформація про гостру хірургічну травму, травматичну хворобу, політравму та окремі види пошкоджень. Навчальні фільми, таблиці, презентації.	К-1, К-2, К-5	Доц. Я. Р. Дутка

П-1	Гострий панкреатит. Етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика.	Знати прояви гострого панкреатиту, уміти проводити інтерпретацію методів обстеження Засоби для відпрацювання практичних навичок, навчальні фільми, схеми, таблиці.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-2 Зн-1.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-2	Гострий панкреатит. Диференційна діагностика, ускладнення, лікування.	Вміти провести диференційну діагностику. Знати ускладнення, тактику лікування. Засоби для відпрацювання практичних навичок, навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	АВ-1, АВ-2 К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-3	Виразкова хвороба шлунка і дванадцятипалої кишки. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, лікування. Оперативне лікування виразкової хвороби. Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: кровотеча з виразки. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.	Знати основні прояви виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки і гострої кровотечі з виразки, методи діагностики та лікування. Засоби для відпрацювання практичних навичок, навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-1, АВ-2, К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-4	Ускладнення виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки: перфорація, стеноз, пенетрація, малігнізація. Патогенез, клініка, діагностика, лікування.	Знати основні прояви перфорації, пенетрації, стенозу. Сучасні методи лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-1, АВ-2, К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-5	Гостра кишкова непрохідність.	Знати основні прояви гострої кишкової непрохідності. Уміти проводити обстеження хворих та визначати оптимальний метод лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-1, АВ-2, К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.

П-6	Перитоніти: розповсюджені та обмежені форми перитоніту. Етіологія, клініка, діагностика, комплексне лікування перитоніту.	Знати прояви перитоніту. Уміти проводити обстеження хворих та визначити тактику лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-1, АВ-2, К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-7	Захворювання прямої кишки. Геморой. Тріщина. Випадіння прямої кишки. Гострий парапроктит. Нориці прямої кишки.	Знати основні прояви захворювань прямої кишки. Уміти проводити обстеження хворих та визначити оптимальний метод лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-1, АВ-2, К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-8	Захворювання тонкої і товстої кишки. Хвороба Крона. Неспецифічний виразковий коліт. Хвороба Гіршпрунга. Дивертикулярна хвороба. Поліпи і поліпоз товстої кишки.	Знати основні прояви захворювань тонкої та товстої кишки. Уміти проводити обстеження хворих та визначити оптимальний метод лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	Ум-1, Ум-2, Ум-3, АВ-1, АВ-2, К-1, К-2, К-3, Зн-2.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-9	Сучасна хірургічна травма в умовах масових ушкоджень при катастрофах і надзвичайних ситуаціях. Основи лікувально-евакуаційних заходів в сучасних умовах. Травматичний шок. Ступені тяжкості шоку. Травматична хвороба. Визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Основи інтенсивної інфузійної терапії.	Знати прояви травматичного шоку та травматичної хвороби. Уміти проводити сортування, обстеження та інтенсивну терапію хворих. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації.	Ум-3, АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-1, К-2, К-4, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.

П-10	Бойова хірургічна травма. Вогнепальна рана. Вибухова травма. Класифікація, клінічна картина. Ранова балістика, патоморфологія ранового процесу. Лікування вогнепальних ран. Первинна і вторинна хірургічна обробка вогнепальної рани, медикаментозне лікування.	Знати прояви гострого апендициту. Уміти проводити обстеження хворих та визначати оптимальний метод лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації. Демонстрація тематичних хворих.	Ум-3, АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-1, К-2, К-4, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-11	Серцево-легенева реанімація: відновлення прохідності дихальних шляхів, дихання, кровообігу. Первинна підтримка життя.	Уміти здійснювати серцево-легеневу реанімацію. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації.	Зн-2, Ум-3, АВ-3, АВ-4, К-2, К-3, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-12	Нейротравма. Клінічна картина, перебіг, ускладнення, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Поранення лиця і шиї. Класифікація травм м'яких тканин, ЛОР-органів, очей, лицевого скелету, патоморфологія, клінічна картина, перебіг, ускладнення, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.	Знати прояви нейротравми. Уміти проводити обстеження хворих та визначати оптимальний метод лікування. Навчальні фільми, схеми, таблиці, презентації.	Ум-3, АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-1, К-2, К-4, АВ-6, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я. Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-13	Ушкодження грудної клітки. Пневмоторакс. Гемоторакс. Класифікація, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації. Забій і тампонада серця. Нестабільна грудна клітка.	Знати прояви ушкоджень грудної клітки. Уміти проводити обстеження хворих та визначати оптимальний метод лікування.	Ум-3, АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-1, К-2, К-4, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.

	Діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.			
П-14	Ушкодження живота. Закрита та відкрита травма живота. Ножові та вогнепальні поранення.	Знати прояви ушкоджень живота. Уміти проводити обстеження хворих та визначати оптимальний метод лікування.	Ум-3, АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-1, К-2, К-4, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-15	Краш-синдром. Політравма. Комбіновані радіаційні та хімічні ураження. Синдром взаємного обтяження. Механізми компенсації при тяжкій травмі. Клінічна картина, перебіг, ускладнення, діагностика та лікування на етапах медичної евакуації.	Знати прояви краш-синдрому, політравми, комбінованих радіаційних та хімічних уражень, синдрому взаємного обтяження. Уміти проводити обстеження хворих та визначати оптимальний метод лікування.	Ум-3, АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-1, К-2, К-4, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-16	Термічна опікова травма. Опікова хвороба. Класифікація, патоморфологія ранового процесу, визначення глибини і площі ушкоджень, перша допомога та лікування. Термічна холодова травма. Клінічна картина, перебіг, ускладнення, перша допомога та лікування	Знати прояви опікової та холодової травми, опікової хвороби, визначати площу та глибину ушкоджень. Надавати першу допомогу та визначати оптимальний метод лікування.	Ум -1, Ум-3, АВ-3, АВ-4, К-1, К-2, К-4, АВ-6.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
П-17	Опрацювання практичних навиків.	Уміти проводити та інтерпретувати симптоми при гострій хірургічній патології, здійснювати серцево-легеневу реанімацію; здійснювати тимчасову зупинку кровотеч.	АВ-3, АВ-4, АВ-5, К-2, К-4.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.

СРС-1	Теоретична підготовка та опрацювання практичних навиків.	Здійснювати самостійну підготовку до вказаної теми.	АВ-2, К-4	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
СРС-2	Ендоскопічні технології в хірургії. Сучасні методи діагностики та лікування.	Здійснювати самостійну підготовку до вказаної теми.	АВ-2, К-4.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
СРС-3	Рак підшлункової залози.	Здійснювати самостійну підготовку до вказаної теми	АВ-2, К-4.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
СРС-4	Рак шлунка.	Здійснювати самостійну підготовку до вказаної теми.	АВ-2, К-4	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
СРС-5	Рак товстої кишки.	Здійснювати самостійну підготовку до вказаної теми.	АВ-2, К-4.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.

СРС-6	Правила проведення антибіотикотерапії при профілактиці і лікуванні хірургічної інфекції.	Здійснювати самостійну підготовку до вказаної теми.	АВ-2, К-4.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.
СРС-7	Огляд наукової літератури за вибором; робота в студентському науковому гуртку; участь у конкурсах та олімпіадах з хірургії; участь у написанні наукової статті чи доповіді.	Здійснювати огляд наукової літератури, написання та презентація наукової доповіді.	Зн-1, Зн-2, АВ-6, К-5.	Баб'як Т.Є. Дутка Я.Р. Посівнич М.М. Чукла Р.О. Вацеба Р.Є. Попик П.М. Федоров В.Ю. Ліщук Б.Ф. Терлецький О.М.

8. Верифікація результатів навчання

Поточний контроль

Здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять).

Оцінювання поточної навчальної діяльності: Вага кожної теми в межах одного розділу є однаковою. Система оцінки поточної навчальної діяльності студентів викладена у робочій навчальній програмі з дисципліни. При засвоєнні кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за чотирибальною традиційною шкалою: "5" (відмінно), "4" (добре), "3" (задовільно), "2" (незадовільно).

Оцінку "5" (відмінно) - виставляють студенту, який глибоко і надійно засвоїв програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно та методично його викладає, у відповіді якого тісно пов'язані теорія з практикою. При цьому студент не вагається з відповіддю при видозміні завдання, вільно справляється з задачами та питаннями другого та третього рівня оцінки знань, виявляє ознайомлення з монографічною літературою, правильно обгрунтовує прийняте рішення, володіє елементами лікарської техніки, різносторонніми навиками та прийомами виконання практичних робіт. Практичні навички виконує без помилок, вміє в професійній діяльності ефективно використовувати набуті знання.

Оцінку "4" (добре) – виставляють студенту, який твердо знає програмний матеріал, грамотно та за суттю викладає його, який не допускає істотних похибок у відповідях на запитання та при виконанні необхідних практичних навичок.

Оцінку "3" (задовільно) – виставляють студенту, який має знання лише основного матеріалу, але не засвоїв його деталей, допускає істотні похибки, недостатньо правильні формулювання, порушення послідовності викладення матеріалу, зазнає труднощів у виконанні практичних робіт або виконує їх з істотними помилками, з помилками вирішує ситуаційні задачі третього рівня контролю знань.

Оцінку "2" (незадовільно) – виставляють студенту, який не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки, невпевнено виконує практичні роботи, не вирішує завдання II-III рівня контролю знань.

Підсумковий контроль

Загальна система оцінювання	Участь у роботі впродовж семестру / екзамен – 60% / 40% за 200-бальною шкалою
Шкали оцінювання	Традиційна 4-бальна шкала, багатобальна (200-бальна) шкала, рейтингова шкала ECTS
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент відвідав усі практичні (лабораторні, семінарські) заняття і отримав не менше, ніж 72 бали за поточну успішність

Критерії оцінювання екзамену / диференційованого заліку

Вид підсумкового контролю	Методика проведення підсумкового контролю	Критерії зарахування
Екзамен	80 тестових завдань. Правильна відповідь – 1 бал, відповідно до Положення «Критерії, правила і процедури оцінювання результатів навчальної діяльності студентів»	Максимальна кількість балів – 80. Мінімальна кількість балів – 50.

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 120 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену (диференційованого заліку) становить 72 бали.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 120}{5}$$

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються екзаменом

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	120	4.45	107	3.91	94	3.37	81
4.95	119	4.41	106	3.87	93	3.33	80
4.91	118	4.37	105	3.83	92	3.29	79
4.87	117	4.33	104	3.79	91	3.25	78
4.83	116	4.29	103	3.74	90	3.2	77
4.79	115	4.25	102	3.7	89	3.16	76
4.75	114	4.2	101	3.66	88	3.12	75
4.7	113	4.16	100	3.62	87	3.08	74
4.66	112	4.12	99	3.58	86	3.04	73
4.62	111	4.08	98	3.54	85	3	72
4.58	110	4.04	97	3.49	84	Менше 3	Недостатньо
4.54	109	3.99	96	3.45	83		
4.5	108	3.95	95	3.41	82		

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Ниже мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

9. Політика курсу

Для забезпечення академічної доброчесності студентам необхідно опанувати здатність: діяти у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики; самостійно виконувати навчальні завдання; коректно покликатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності, оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх із моральними та професійними нормами.

10. Література

Обов'язкова

1. Хірургія: підручник (ВНЗ IV р. а.) / Б.П. Лисенко, В.Д. Шейко, С.Д. Хіміч та ін.; за ред. Б.П. Лисенка, В.Д. Шейка, С.Д. Хіміча
2. Хірургічна гастроентерологія: Навчальний посібник / М.П. Павловський, Н.І. Бойко, С.М. Чуклін, Т.М. Іванків, В.І. Коломійцев, Ю.С. Лозинський, Я.Р. Дутка, Р.Є. Вацеба, В.В. Хом'як, О.В. Леошик.-Львів: «Кварт», 2010.-432с.
3. Екстрена медична допомога : підручник / [М. І. Швед, А. А. Гудима, С. М. Геряк та ін.] ; за ред. М. І. Шведа. – Тернопіль : ТДМУ, 2015. – 420 с.
4. Клінічна хірургія / за ред. Л. Я. Ковальчука, В. Ф. Саєнка, Г. В. Книшова. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 536 с.
5. Клінічна хірургія / за ред. Л. Я. Ковальчука, В. Ф. Саєнка, Г. В. Книшова. — Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. — 504 с.
6. Хірургічні хвороби: Підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. / П.Я.Чумак, А.Я. Кузнецов, М.О. Рудий, О.П. Ковальов. — Т.: ТДМУ: Укрмедкнига, 2006. — 487 с.

Додаткова

1. Вказівки з воєнно-польової хірургії / за ред. Я.Л.Заруцького, А.А. Шудрака.-К. :СПД Чаплинська Н.В., 2014. -400с.
2. Анестезіологія, реанімація та інтенсивна терапія невідкладних станів: Навчальний посібник. —Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. — 324 с. ISBN 978-966-673-121
3. Невідкладні стани в хірургії: підручник / І.В. Роздольський. — 2-ге вид., стер.. — К.: Медицина, 2009. — 144 с.
4. Donald C. Correll, MD Facer. Hypotermia practice Guid // The physician assistant practice Guide. For Emergency Departments urgent care centers, and family practices. A cuta care Horizons. Jackson, TN.2012.
5. Marx, John, Ron Walls, and Robert Hockberger. Rosen's emergency medicine-concepts and clinical practice. Elsevier Health Sciences, 2013.
6. Skone, Richard, et al., eds. Managing the Critically Ill Child: A Guide for Anaesthetists and Emergency Physicians. Cambridge University Press, 2013.

11. Обладнання, матеріально-технічне і програмне забезпечення дисципліни/ курсу

Манекен для серцево-легеневої реанімації
Дихальний мішок Амбу
Повітроводи
Муляж для промивання шлунка
Зонд для промивання шлунка
Муляж для катетеризації сечового міхура
Сечові катетери:
- металевий
- катетер Фолея
Муляж верхньої кінцівки для пункції вен
Муляж рани кінцівки
Муляж кисті з опіками різних ступенів
Муляж патології грудної залози
Драбинчаста шина для іммобілізації
Засоби для металоостеосинтезу
Голка з перехідником для пункції плевральної порожнини
Набір для визначення груп крові
Негатоскоп

12. Додаткова інформація

Викладання дисципліни на лекціях забезпечується методичними розробками, наочними засобами навчання (презентації, навчальні фільми), інформаційним ресурсом кафедр.

Викладання навчальної дисципліни на практичних заняттях забезпечується методичними розробками, тематикою самостійних та індивідуальних завдань, наочними засобами навчання (презентації, навчальні фільми, манекени та інші засоби для відпрацювання практичних навичок), інформаційним ресурсом кафедр, алгоритмами виконання практичних вмінь і структурованими алгоритмами контролю вмінь. Самостійна і індивідуальна робота при вивченні навчальної дисципліни забезпечується методичними розробками з самостійної роботи студентів.

Укладач силабуса

Чукла Р.О., к.м.н., асистент

_____

Завідувач кафедри хірургії № 1

Лукавецький О.В., д.м.н., професор

_____